

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK

ÉRTESITŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az **Ért esítő**-t a társulat tagjai díj nélkül kapják

➡ Megjelenik minden hó utolsó napján. ➡

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulat titkára.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

SZERKESZTŐSÉG:

==== Budapest, IV. kerület, Ferencz József-rakpart 16. szám. ====

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Bpest, IV., F. József: a p. 16. sz.) veszi fel

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	40 korona.
1/2	20 . . . . .
1/4	12 . . . . .
1/8	7 . . . . .

Egész évre szóló hirdetéseknel husz százalék engedmény.

Az ipartársulat hivatalos helyisége IV. ker. Ferencz József-rakpart 16. szám.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának Budapesten 1904. évi április hó 12-én délután 4 órakor a «Hungária» nagyszálló földszinti nagy termében Gundel János ipartársulati elnök vezetése alatt tartott XXX. évi rendes közgyűléséről.

Az ipartársulat részéről jelen voltak: Bittner Alajos, Blaschka István, Brückner József, Brückner János, Burger Károly, Békásy Jenő, Deutsch Pál, Danzinger József, Doktor László, Döcker Ferencz, Dvorzsák János, Ebner Ferencz, Ehm János, Fejér Gyula, Fürst Tivadar, Glück E. J., Hack István, Hers Samu, Herz Rezső, Hoffmann Ignác, Horváth János, Hruska János, Jahn Ede, Kamarás Mihály, Kastel Mihály, Kása Géza, Kerécz Ferencz, Kleinhackel József, Koch József alelnök, Kommer Antal, Kommer Ferencz, Kommer János, Klivényi Ferencz, Kramer Miksa, Krist Ferencz, ifj. Krist Ferencz, Leheti István, Lesskó János, Lindebner Ödön, Lindmayer Mihály, Lippert Lajos, Macskásy Sándor, Máday Lajos, Maloschik Antal, Maloschik Ferencz, Maloschik Róbert, Marchal József, Mayer Ferencz, Mehringer Rezső pénztárnok, Müller Antal, Murlasits János, Muhr György, Meister József, Pelzmann Ferencz, Petanovits József, Poos István, Potzmann Mátyás, Prindl Nándor, Poppel Miklós titkár, Putnoki István, Rumpa Ferencz, Szebelédy Mihály, Seich Károly, Sehermann Sándor, Schmidt Konrád, Schnell József, Spalt Mátyás, ifj. Sprung János, Stadler Károly, Dr. Solti Ödön ügyész, Tóth Árpád, Tóth József, Weisz Bertalan, Wilburger Károly, Zöldhegyi Lajos.

I. Gundel János elnök a következő megnyitó beszédet intézi a közgyűléshez:

Tisztelt Közgyűlés!

Rendes közgyűlésünket minden év márczius havában szoktuk megtartani. Ha e hagyományos régi szokástól az idén az által, hogy közgyűlésünket április hóban tartjuk meg, némileg eltértünk, ez leginkább azért történt, mert április hó 9-én telt be 30 éve annak az eseménynek, hogy ipartársulatunk újjáalakulván, a régi társulattól átvette az ügyek vezetését.

Azt hiszem: a tisztelt Közgyűlés megengedi nekem, ha ezuttal én is eltérek egy kissé a rendes szokástól, s mielőtt a közgyűlést egyszerűen megnyitnám, igen röviden megemlékezem ipartársulatunk 30 éves történetéről és felemlitek néhányát azok közül az adatok közül, melyek

világot vetnek ipartársulatunk céltudatos és mindvégig hasznos működésére, igazolják azt, hogy ipartársulatunk nem csupán törvényes és alapszabályszerű feladatának felelt meg híven, de magasabban szárnyalva nemes célok elérése után fáradozott; szép és hazafias eszméért lelkesült és áldozott s törekvését nem egyszer siker kísérte!

Tisztelt Közgyűlés!

Minden haladásnak, az anyagi gyarapodás képezi egyik feltételét.

E gyakorlati elvet ipartársulatunk is szabályai közé fogadta s boldogult is általa, azt bizonyítják a következő adatok:

1874. év április havának 9-én 545 frt 33 krt vettünk át a régi egyesülettől.

E csekély összeggel indult nagy hivatása felé az új ipartársulat.

Azonban a helyes ügykezelés, az okszerű gazdálkodás folytán évről-évre növekedett a vagyon.

Tíz év múlva, vagyis: 1883. évben már 17891 frt 65 kr. volt.

A következő 10 esztendő alatt pedig azaz: 1893. év végéig 38158 frt. 54 krra szaporodott!

Mig újabb 10 év után, vagyis az 1903. évi zárlatkor 107.457 kor. 16 fill. ipartársulati vagyon fölött rendelkezünk.

Azonkívül különböző alapítványok és alapok czimén 57131 kor. 77 f. van az ipartársulat kezelésében.

Ha most még azt is számításba vesszük, hogy ipartársulatunk igen tekintélyes összegeket áldozott hazafias és jótékony célra, — elszegényedett szaktársainkkal és azok szűkölködő családtagjaival szemben pedig a jótékonyt pénzbeli segélyezés által határtalan mértékben gyakorolta, mert a lefolyt idő alatt 26434 koronát fordított csupán segélyezésre, akkor azt hiszem bátran mondhatjuk, hogy gazdaságilag szép eredményt értünk el.

A vagyoni gyarapodással a cselekvőképesség is egyre fokozódott.

Az 1885. évi mozgalmas esztendőben már ipartársulatunk is a nyilvános tevékenység terére lépett, midőn élénken részt vett a szép emlékü országos kiállításon, s mig egyrészt áldozatot vitt a haza oltárára, másrészt elismerést szerzett iparunknak.

Még ugyanazon évben országos kongresszusra hívta Budapestre a magyar vendéglősöket. E kongresszus örök becsü munkát végzett, mert alapos megvitatás nyomán határozottan kijelölte az irányt, melyen iparunk emelése érdekében haladnunk kell, és a felmerült életrevaló eszmék közül nagy lelkesedéssel szemelte ki azokat,

melyek a vendéglős ipar és annak művelői javára szolgáló intézmények életbeléptetésére alkalmasoknak látszottak.

Azóta a helyi jelentőségű és országos intézmények egész sorozata fűződik ipartársulatunk vezérlő szerepéhez. Ilyenek a kegyeletes rendeltetésű *«Temetkezési egyesület»*; a jólékonycélú, esetleg közérdekre is felhasználható *«Rendelkezési alap»*; az új vendéglős nemzedék elméleti kiképzésére hivatott *«Szakiskola»*; a sors által sujtott szaktársaknak és a munkaképtelenné lett szakmunkásoknak is megélhetést biztosító *«Országos nyugdíjegyesület»*; a megélhetés minden feltételeit nélkülöző szaktársak és szakmunkások elhelyezésére alkalmas *«menedékház»* építésére gyűjtött alap; a hazafias-, kulturális és jólékonycélú *«alapítványok»* az iparunk terén felmerülő országos bajok, a tapasztalható törvényellenes üzelmek megszüntetésére törekvő s a tömörülés és egyetértés megteremtésére hivatott *«Országos szövetség»*, stb.

Mindezen hasznos intézmények nagyrésze egyenesen ipartársulatunk által nyerte alakulását; másik része pedig ipartársulatunk irányadó közreműködésével létesült vagy szerveztetett.

Ipartársulatunk hívta egybe 1896. évben Budapesten, 1898. évben Debreczenbe, 1899. évben Nagyváradra, 1900. évben Aradra az országos kongresszust.

A debreczeni kongresszuson alakult meg az országos nyugdíj egyesület, az aradi kongresszuson az országos szövetség.

A szövetség I. rendes közgyűlését 1901. évben Budapesten II. évi rendes közgyűlését a szállodások nemzetközi egyesületének közgyűlésével kapcsolatban 1902. évben ugyancsak Budapesten; III. évi rendes közgyűlését pedig 1903. évben Temesvár városában tartotta meg.

Ipartársulatunk mindhárom közgyűlésen kellő módon képviselve volt és a teljesített munkálatokból kivette a maga részét.

Ipartársulatunk a lefolyt 30 év alatt elől járt minden jogos mozgalomban, melynek célja a vendéglős ipar fejlesztése, helyzetének javítása volt.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Miként elől mondtam: csak nagy vonásokban akartam ismertetni ipartársulatunk műveleteit és ezekkel bizonyítani azt, hogy ezen ipartársulat nemcsak feladatának felelt meg becsületesen, hanem eszméért is harczolt és azok közül sokat diadalra juttatott.

Adja Isten, hogy áldásdus munkálkodását tagjainak jó egyetértése mellett az idők végtelenségéig békességben folytathassa!

Adja Isten, hogy a viszály kivesszen körünkből s a kartársi szeretet és összetartás vezéreljen egy jobb jövő felé bennünket!

Ipartársulatunk XXX. évi rendes közgyűlését ezenel megnyitom.

A közgyűlés a lelkesítő megnyitó beszédet hosszantartó, zajos tetszésnyilvánítás mellett vette tudomásul.

II. Elnök: Tisztelt Közgyűlés! Mielőtt a napirend tárgyalásába fogunk, a választmány határozata folytán felkérem a közgyűlést, méltóztassék elhatározni, hogy előbb a temetkezési egyesület közgyűlését tartsuk meg, mert a választmánynak egy igen fontos előterjesztése fölött kell határozatot hozni; melyhez a határozatképesség megkívánatik.

A közgyűlés elfogadja Elnök ur javaslatát és elhatározza, hogy előbb a temetkezési egyesület közgyűlése tartassék meg.

III. Elnök az ipartársulat közgyűlését a temetkezési egyesület közgyűlésének tartamára felfüggeszti, annak befejezése után pedig újból megnyitja s a jegyzőkönyv hitelesítésére Leheti István és Doktor László urakat, a jegyzőkönyv vezetésére pedig Dr. Solti Ödön ügyész urat kéri fel.

Azután a napirend első pontja értelmében bem itatja az 1903. évről szóló jelentést és azt a kérdést intézi a közgyűléshez: kívánja-e a jelentés felolvasását?

Minthogy a többség a felolvasást — tekintettel arra, hogy a jelentés az Értesítőben ugy is megjelent s azt az ipartársulat minden tagja megkapta — nem kívánja, ennélfogva a közgyűlés az évi jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

IV. Felolvastatott a számvizsgáló bizottság jelentése, mely szerint az ipartársulat 1903. évi számadását szigoruan átvizsgálta és azt teljesen rendben találta, minek alapján azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a felelős számadóknak felmentvényt adjon.

A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul veszi.

V. Bemutattatott az 1903. évi számadás, nevezetesen: a mérleg, a vagyonkimutatás és az alapítványok és alapok kimutatása.

Elnök azt a kérdést intézi a közgyűléshez: kívánja-e a számadás számszerű felolvasását?

A közgyűlés ugyanazon határozat alapján, melyet már az évi jelentés tárgyában hozott, mellőzi a számadás tételes felolvasását s minthogy a számadást az Értesítőben minden ipartársulati tag kézhez kapta s kifogást senki sem emelt, ennélfogva a számadást jóváhagyja s a választmány, a számvizsgáló bizottság és az elnökség részére a felmentvényt egyhangulag megszavazza.

VI. Előterjesztetett az 1904. évi költségvetés 13,900 korona bevétel és 12,100 korona kiadás előirányozásával.

A közgyűlés a választmány által szerkesztett költségvetést jóváhagyólag elfogadja.

VII. Elnök bejelenti, hogy a napirend 6 ik pontjához két indítvány érkezett be. Az egyiket Kása Géza ipartársulati tag, a másikat Bakó István ipartársulati tag küldte be.

Megjegyzzi, hogy mindkét indítvány tárgyalható, azonban a Bakó-féle indítvány csak ismétlése annak az ügynek, melyet a választmány korábban szerzett információ alapján már a folyó évi február hó 19-én tartott ülésben tárgyalt és el is határozta, hogy illetékes helyen kellő lépéseket tesz.

Ennélfogva azt javasolja, hogy a közgyűlés a Bakó-féle indítványt egyszerűen adja ki a választmánynak.

A közgyűlés mindkét indítványt hallani kívánja, minnélfogva felolvastatott Kása Géza következő indítványa:

«Tekintetes Elnökség! A 12-én megtartandó közgyűlésen sziveskedjék a napirend keretébe bevenni, hogy az üvegsör kihordók és a szódások magánfogyasztóknak sört, illetőleg szódavizet ne szállítsanak s amennyiben ezt a felhívás után is tenni fogják, részünkről bojkottáltatni fognak.»

Elnök felhívja Kása Géza urat: kíván-e indítványa mellett szóval élni?

Kása Géza szólásra jelentkezővén, utal arra a nagy kárra, mit a palackcsör kihordók és szódások azon eljárásuk által okoznak, hogy 2—3 palack szódát és üvegsört is felvisznek a 3-ik és 4-ik emeletre s elvonják a vendéglős elől azt a hasznot, mi ezen fogyasztás után őket joggal megilletné. — Kéri a közgyűlést, utasítsa a választmányt, hogy úgy a sör- mint szódagyárosokat átiratilag keresse meg az iránt, hogy a sörkihordókat és szódásokat a magán felek részére kicsiben eladástól tiltsák el.

Elnök reámutat arra, hogy általában mindenütt érzik a vendéglősök a palackcsör kimérés által károsításukat; ismerteti e kérdés történeti fejlődését, kiemeli, hogy a palackcsörtöltők tönkretételük után a sörgyárok maguk töltenek s maguk árusítanak el; a kérdés tehát a sörgyárosok egyesületéhez átirás útján lenne megoldható; utasítani kéri a választmányt, hogy az indítványt ez értelemben intézze el. (Helyeslés.) A szódavizelárusítás kérdésénél utal azokra a visszaélésekre, melyeket a szódáspalack-

kok eltulajdonítása által elkövetnek. Az indítványozó által panaszolt sérelem a választmányt ismétellen foglalkoztatta s az előbbi kérdéssel kapcsolatban a választmány ezen kérdést is tanulmány tárgyává teszi s át fog írni az «Artézia» igazgatóságának, a szódavíz eladásnak érdekeinkre kedvező szabályozása végett.

Doktor László felszólalása után

A közgyűlés az indítványt elfogadja és utasítja a választmányt, hogy a kellő lépéseket saját hatáskörében tegye meg.

Azután felolvastatott Bakó Lajos következő indítványa:

«Tekintetes Elnökség! Sziveskedjék alábbi indítványomat a 12-én tartandó közgyűlésen szóvá tenni és a közgyűlés által határozatot hozatni.

Indítványozom, hogy a főváros területén korlátolt italmérési engedély alapján gyakorlatban levő pálinkamérések megszüntetése iránt intézkedés tétessék s a jövőben pálinkásoknak korcsmai italmérési engedélyek kiadhatók ne legyenek. A megszüntetés iránt a pénzügyminiszterhez emlékirat terjesztessék annak megemlékezésével, hogy a pálinkásokra vonatkozó szabályrendelet mily uton-módon nem tartatik meg.

Az ügy megvizsgálására és az emlékirat összeállítására, valamint átnyújtására 50 tagu bizottság megalakítását javaslom.»

Elnök felhívja Bakó István urat, hogy kíván-e szóval élni indítványa mellett?

Bakó István indítványával kapcsolatban különösen kiemeli azokat a visszaéléseket, melyeket a munkások által lakott vidéken a pálinkások elkövetnek az által, hogy a sört poharanként 5—6 krért mérik ki, csak azért, hogy ez által a publikumot a tisztességes vendéglőktől elvonják s a pálinkaivásnak megnyerjék.

Elnök teljesen osztja indítványozó azon nézetét, hogy a pálinkások korlátlan kimérési engedélye nagy hátrányára szolgál a vendéglősöknek, pártolja a memorandum feltérjesztésének eszméjét is, de ellene van az 50 tagu küldöttségnek, mert nem szeretné még látszatát se annak, hogy az ipartársulat erőszakoskodni akar. Különösen kéri az ipartársulat tagjait, hogy ha a panaszolt irányban visszaélések tudomásukra jutnak, jelentsék be e konkrét eseteket az elnökségnek, mert csakis a konkrét eseteket tartalmazó memorandumtól lehet eredményt várni.

Stadler Károly hasonló értelemben szólal fel, természetesen tartja, hogy a panaszolt bajok súlyosabban nehezedenek a külterületek vendéglőseire; ő is a mellett van, hogy mindenekelőtt az anyaggyűjtés fejeztessék be, az ipartársulatnál minél több konkrét adat jelentessék be s az ezeket felölelő memorandumot küldöttség vigye fel a pénzügyminiszterhez, a küldöttség felmenetelének ideje szaklapok útján hozassék tudomásra a célból, hogy ahhoz az érdeklődők korlátolt számban csatlakozhassanak, mert nagy számú küldöttségnek demonstráló jellege volna, a mit elkerülni óhajt.

A közgyűlés az indítványt az elnök ur és Stadler Károly módosításával egyhangulag elfogadja s a kellő intézkedéssel a választmányt megbizzza.

VIII. Stadler Károly bemutatja a magyar vendéglősök országos szövetsége idegen forgalmi szakosztályának első munkáját, a magyarországi szállodásoknak hivatalos adatok alapján elkészített s minden adatot felölelő czimtarát. Lelkesítő szavakat intéz a közgyűléshez a szövetség támogatása iránt, mit a közgyűlés élénk éljenzéssel vesz tudomásul.

IX. Elnök bejelenti a közgyűlésnek, hogy Glück Frigyes arczképének ünnepélyes leleplezése következik.

Az előkészületek megtétele végett a közgyűlést öt percze felfüggeszti.

A szünet alatt vendégek vonulnak be a terembe és pedig: az ünnepelt egész családja, továbbá Márkus József

főpolgármester, Matuska Alajos és Rózsavölgyi Gyula alpolgármesterek, Vaszilievits János és Almády Géza tanácsnokok, Heltai Ferencz országgyűlési képviselő, Gelléri Mór országos iparegyesületi igazgató, Dr. Márkus Jenő, Frischauf (Szablya) Ferencz festőművész, Walter Károly szakiskolai igazgató az egész tanári karral, Barta Béla és Kiss Lajos szerkesztők a szaksajtó képviselőjében, végül a szakiskolai növendékek nagy serege.

Azután Glück Frigyes, az ünnepelt lép a terembe, kit a közgyűlés hosszantartó lelkes éljenzéssel és zugó tapssal fogad.

Elnök az elhelyezkedés után újból megnyitja a közgyűlést, a díszes vendégkoszorút a közgyűlés felállással üdvözli, majd ismerteli elnök a választmány azon határozatát, mely szerint az ipartársulat újjáalakulásának XXX-ik évfordulóját azzal akarta méltán megünnepelni, hogy a társulat egyik kimagasló vezérférfiának Glück Frigyesnek arczképét megfesteti, ezek után következőket mondja: «Tehozzad beszélek szeretett Glück Frigyes barátom», ki soha kitüntetés nem kerestél; az hogy II. Vilmos császár Ő felsége érdemeid elismerésül téged rendjével kitüntetett, nemcsak reád nézve kitüntetés, de nekünk is igaz örömünk, kik a kitüntetésben néked osztályosaid vagyunk, annál jobban étérezzük ezen kitüntetésed fölötti örömet, mert ez nem iparunk terén szerzett érdemeid fejedelmi elismerése, hanem egyházad körül szerzett érdemeidé s így ebben csak újabb bizonyítékát látjuk a te sokoldalú tevékenységnek. Illő és méltányos tehát, hogy mi, pályatársaid elsősorban rójuk le szeretetünknek igaz nagyrabecsülésünknek zálogát. Legméltóbban úgy véltünk ez érzelmeknek kifejezést adni, hogy megfestettük társulatunk részére arczképedet, mely maradandó emlékül s fényes buzdító példaul szolgáljon a késő utódoknak. Legyen ezen arczkép hű emléke a te barátságodnak, önzellen szerénységnek, legyen utmutatója törekvéseinknek, mintaképe az igazi vendéglősnek. Büszkék vagyunk reád Glück Frigyes, élj sokáig!! (Általános élénk éljenzés!)

Walter Károly szakiskolai igazgató a következő üdvözlő beszédet intézi az ünnepeltnek.

Mélyen tisztelt ünnepelt!

Az államot fentartó két legfőbb tényező: az ipar és kereskedelem.

Az a nemzet boldog, melynek ipara kifejlett és kereskedelme virágzó.

Ez azonban csak úgy érhető el, ha iparosaink nemcsak gyakorlatilag jártasak, de egyszersmind szakértelmileg képzetek is. Ezen érvek érlelték meg Benned a szakiskola szükségességét és sarkaltak arra, hogy 1885-ben a magyar vendéglősök első országos értekezletén egy szakiskola létesítését javaslatba hozd.

Tíz évi kitartó, csüggedést nem ismerő munkásság: eszméd diadala!

Az 1895 év fordulópont a vendéglős ipar életében. Ez évtől kezdve a vendéglős ifjak, a vendéglős ipar jövőndő oszlopoi rendszeres elméleti kiképzést nyernek a szakiskolában.

Nemes gondolkozásodra való alapítványodból külföldre küldött jelesebb ifjaink példáját követve ma már száznál többen keresik föl a külföld nagyobb városainak előkelőbb üzleteit, hogy ismeretekben és tapasztalatokban gazdagodva térjenek vissza és értékesítsék azokat a vendéglős ipar fejlesztésére.

Büszke lehetsz alkotásodra: a szakiskolára, melynek őszinte tiszteletét és igaz szeretetét fűzöm én ama hervadhatatlan koszoruba, melylyel Téged felékesíteni jelentünk meg ma előtted.

De megjelentek a szakiskola növendékei is, hogy «Örök vita» című költeményben fejezzék ki igaz hálájokat a szakiskola megalkotója a vendéglős tanoncok jótevője iránt. (Zajos éljenzés.)

Az éljenzés csillapultával előlép a szakiskola jellembe öltözött hét növendéke és előadja Száva János tanár alkalmi költeményét.

1. „Reális ember.“

(Szavalja Riegler János III. b) oszt. tanuló.)

Mit érsz vele, ha életed javát
S erődöt a közjónak szenteled?
Egy cseppnyi az a tenger nagy vizében!
A föld mindig siralmak völgye volt,
S nem lesz soha a boldogság tanyája!

2. „Ideális ember.“

(Szavalja Stoll Viktor I. b) oszt. tanuló.)

Vitánk, melyet mi ketten folytatunk,
Örök vita, nagyok s bölcsek között is.
Te mindennek visszáját látod, — én
Szinét nézem a dolgoknak viszont.
Te így keseregsz: Miért nő tüske is
A rózsák közt? — Én áldom Istenem,
Ki tüske közt is rózsát nyujt nekünk!
Szivem szerint szolgálom én a jót,
Te a rosszat segited győzni, mert
Ki jót mulaszt, az rosszat gyámolít.
S hogy élsz, hogyha lelkednek célja nincs?
Hisz nem látod a föld porába' lent,
Hogy szép a lét és mily nemes, mi szent!
De nézz körül, nem kell itt szó, vita, —
Nézd s hallgasd meg mi itt elődbe tárul.

3. „Szakiskola.“

(Szavalja magyarul Grünanger Alajos II. a) oszt., francziául Zlatoszlavek János II. a) oszt. tanuló.)

Nagyratörő lélek édes álmodása,
Eszmevalósító tette vágyódása:
Iskolát alkotott, ahol megtalálja
Becsét, tisztességet a vendéglős pályára;
Hol, a ki gyermekként lép ezen pályára,
Üdvös útmutatást nyerjen az útjára.
Szakmájához illő tudományt szerezzen,
Hogy a lét tengerén biztosan evezzen.
S ajkán, ki nem magyar, magyar szó csendüljön,
Szíve e hazáért dobogjon, hevüljön;
Született magyarral forrjon össze lelke,
S egymást valamennyi testvérként ölelje.
Ezt te teremtéd meg drága ünnepeltünk,
Neked szíveinkben emléket emeltünk!
Hirdeti szívünkben ez az örök-emlék:
A te nagy jóságod, a te fényes elméd.

4. „Munkás otthon.“

(Szavalja Krammer Lajos III. a) oszt. tanuló.)

Fáradt munkás hazafelé ballag
S felüdülni betér az „Otthonba“,
Hová lelkét vágyai úgy vonják,
Mint a hívőt hite a templomba.
Áldó érzés fakad a szívében
Azt se tudja vele kit illessen,
De én tudom, elhoztam tehozád
S koszorudba im bele illeszttem.

5. „Betegek, árvák.“

(Szavalja Zsembery Albert II. a) oszt. tanuló.)

Az a szegény beteg, akit felüditett
Irgalmas szíveknek tápláló mannája,
Az a kicsiny árva, kinek gyenge testét
A jóság anyaként tejével táplálja,
Elhagyott nyomorult, akit a jó Isten
Irgalmas emberek szemeivel lát meg,
Ezek hálálkodnak most az én szavamban,
És ezer áldással mind Tégedet áld meg.

6. „Országos szövetség.“

(Szavalja Fuchs Ferencz II. a) oszt. tanuló.)

Ki-kí rejt szívében egy-egy édes álmot,
Ringat a lelkében egy szeretett eszmét,
Melyet mint napsugár a hasadó bimbót
Biztat a reménnyel, hogy kikelet lesz még!
Szíved legszebb álma, legkedvesebb eszméd,
Melyet régen ápolsz s biztatsz szép tavasszal,
Szólal meg szavamban e napon előtted,
S ápoló dajkáját: Téged így magasztal:
Én vagyok lelkednek legragyogóbb álma,
Gyönyörű kertedben kimagasló pálma!
Tiszta fényes lelked rágyogó égboltja,
Éltető sugarát reám régen ontja.
Erdő volnék már én, ha ezrek és ezrek
Tégedet követve engemet szeretnek.
Nagy-nagy erdő velnék, hol pihenőt, árnyat
A fáradott, csüggedt mindenkor találhat.
Csak ezrek és ezrek lelkedet megértsék
Felnő azaz erdő: „Országos Szövetség.“

7. Reális ember.

Győztél barátom! mert e példa itt
A tett nyelvén beszélt: Új szebb világ
Mely itt előmbe tárult,
Üdv, hódolat!

8. Ideális ember.

Add hát kezéd barátom,
Jöjj! Hódoljunk a jónak és nemesnek;
Mit tett? Ki ő? azt el se' mondhatom,
Egy tudja csak: a jó Isten felettünk!
Ki Tégedet megáld mindkét kezével.

A közgyűlés hosszantartó lelkes éljenzésben fejezi ki tetszését.

Ezt követőleg Barta Béla és Kis Lajos szaklapszerkesztők léptek az ünnepelt elé s Barta Béla a következő üdvözlő beszédet mondta:

Nagyságos Urunk!

A szaksajtó nevében mi is eljöttünk e szép ünnepnapon, hogy őszinte tiszteletünket, szeretetünket és hálánkat méltó helyen fejezhessük egyik vezérünknek.

Midőn Nagyságod előtt állunk, önkénytelenül eszünkbe jut a bibliai Mózes, a ki népének, midőn szomjazott, egy vesszőcsapással friss forrásvizet fakasztott a sziklából s így megmentette népét a szomjanhalástól.

Am Mózesnek ez a bűvös ereje akkor csodaszámba ment. Csakhogy a mai kor embere nem ismer csodát. Annál inkább bámulatos — mondhatnám csodaszámba megy — az a kitartó, buzgó akaraterő, melyet Nagyságod kifejtett iparunk érdekében midőn egy csapásra fakasztotta iparosaink részére a tudás forrását, melyből máris ezer és ezer ifju meritette szakképzettségét, mely nélkül ma már intelligens iparososztály el sem képzelhető, el sem tud lenni.

De nemcsak fővárosunk iparosaira terjesztette ki Nagyságod előrelátásának éber figyelmét, hanem az a medence folyton dagad és mindinkább dusabban ereszti ki gazdagságából az éltető tudás forrását és már a vidéken is ahova erei kiszivárogtak, áldást hozó, termékenyítő hatása a szakiskolák működésében megnyilvánul.

Nagy reményekkel eltelve szegődtünk Nagyságod zászlaja alá, midőn beállottunk a szakipar napszamosai közé, mert már akkor tudtuk, hogy Nagyságodnak, mint egyik vezérünknek zászlóján kitörülhetetlenül ott lobog az idealizmus, a forró hazaszeretet és a szakképzés olyan hármasszója, mely csak előbbre viszi mindenkor és mindenütt iparunk ügyeit és amely mellett harcolni hivatásunk egyik legszentebb feladatát képezi.

Mindezeknél fogva engedje meg Nagyságod, hogy őszinte hálánk jeléül egy emléklapot ajánljunk fel a mai szép ünnepélyen.

Ez az emléklap nincs arannyal kiverve, azonban Nagyságod bizonyára talál benne olyan arany láncszemeket melyek — habár külön-külön is állanak, együttesen mégis a barátság értékes kapcsolatát képezik; nincs kápráztató gyémánttal kirakva, mely szinpompás sugarakat lövel a szemlélőre, ellenben bizonyára talál Nagyságod minden drágakőnél és igazgyöngynél is értékesebbet az emléksorok között, melyből a határtalan tisztelet igaz barátság az őszinte szeretet sugarai hatolnak a kartársak tisztelők és barátok részéről a kartárs az érdemes nemes ember és jóbarát felé.

Fogadja Nagyságos urunk őszinte ragaszkodásunk feltétlen tiszteletünk, hálánk, hódolatunk és szeretetünk jeléül ez emléklapot tőlünk a szaksajtó munkásaitól.

Ezután F. Kiss Lajos elszavalta nagy hatással Dr. Fejér Jenő hirlapírónak következő alkalmi ódáját:

A ki korának szózatát megérti,
S a merre hívja, a nyomába kél,
Annak lelkébe égi szikra hullott
S arasznyival magasb a többinél.
Karddal nyertek hajdan győzelmi pélmát,
De hullákon nőtt és harmatja vér,
Komoly munkának békés századában,
A hős te vagy és tied a babér.

Hős vagy! Derék munkában hadvezér vagy,
Van sok-sok ezer főnyi sereged,
A melynek minden egyes katonája,
A mint tőled tanulta,— ugy szeret.
S te elszántan, bátran vezéreléd őket,
Nem oda, hol vérnászt ül a halál,
De abba a csodás, fényes magasba,
Hol életerednek ideálja áll.

Az ideál, melyhez még zsenge ifjan
Lánczolt egy bűvös, egy szent fogadás,
S amelyhez hármás lépcsőfok vezet fel:
A munka, a jóság és a tudás,
Élhetnél volna gondtalan, vidáman,
Puhára vetve volt a vánkösöd
S te selymes párnáját a kényelemnek,
A küzdésért mégis feláldozod.

Idegen országok földjét bejártad,
De messze kéklő ködpárakon át
Lelkedből támadt édes képzetekben
Ott láttad mindig a magyar hazát.
Ellested a hasznost, a jót, a szépet,
Azért csupán, hogy elhozhasd nekünk,
S tapasztalásod bő kincsén okulva,
Alkossunk és dolgozzunk és tegyünk!

Büszkén nézhetsz körül már iparodban.
Maholnap köztünk egy kontár se lesz,
S az ifju pinczérnemzedék ma téged
Atyjának, jótevőjének nevez.
Te adtad a kezükbe a tudásnak
Örökkön csillogó szövétnekét,
S ha agg kezéből olyik majd kiejti,
— Oh, hála néked! — nincs elveszve még!

S mig ezeket véded egyik kezeddal,
Másik kezéd sem marad tétlenül,
Jóságod tiszta, hófehér galambja
Minden szegénynek ablakán megül.
Ott nesztelenül meglebbenti szárnyát,
Aztán, amint jött, halkan elsuhan,

És a mire a hálaszó kicsendül,
Az a fehér galamb már messze van.

A gyermekek, kik elhagyottak, árvák,
Szent áhitattal említik neved.
S nem egy szülő áld börtön fenekéről,
Hogy gyermekének gondját viseled.
Ha az emlék, mit oltárként emeltél
Mi szent nagyasszonyunknak odát.
Még valamikor uj életre kelne,
Szelid mosolylyal nézne e reád.

Szivedből és elmédből egyre szórtad,
S oly pazarul közénk a kincseket,
Hogy szégyenszemre szinte azt se tudjuk,
Mindezt mikép köszönjük meg neked,
Csak felfohászkodunk esdő imával,
Hogy még soká maradhass itt velünk,
És boldogan érezhesd még sokáig,
Hogy tisztelünk, csodálunk szeretünk.

A tetszészaj lecsillapultával Glück Frigyes a következő beszédet mondta: Mélyen tisztelt közönség! Szeretett kartársaim! Kedves tanuló ifjuság! Valóban nem könnyű dolog ily sok ily nagy érzelmi benyomás után megtalálni azt a hangot mely most a keblemben túlaradó érzelmeket kellőképp kifejezésre juttathatná. Tudjátok jól, hogy egész életemen keresztül ellensége voltam a sok beszédnek s most mégis bő óhajtás támad szivemben vajha rendelkezném Demosthenes ragyogó ékesszólásával, hogy megrázhatnám a ti sziveteket! de rendelkezném bármily ékesszólással akkor se mondhatnék egyebet, minthogy szivem egész melegével, lelkem egész valójával köszönöm nektek ez örömet, mit én a meddig élek feledni nem fogok. Annál kevésbbé, mert harmincz évi multa évtizedes közös küzdelemre pillanthatunk vissza, mely minket szövetségesekké tett s megerősíté bennünk a reményt, hogy a jövőben is sikerrel fogjuk felvenni a harcot a jóért az igazságért és szabadságért. . . . A mai ünnep harmincz évi történetét zárja le ipartársulatunknak. Ezen három évtizedes munka felemelő példája azon tanulságnak, hogy maradandót nem egy ember, hanem a szövetkezésben az összetartásban, egyetértésben megnyilatkozó erő alkothat, alkothat különösen akkor, ha a szövetkezett erőt egy közös összeforrasztó eszmény irányítja! Ez ünnepélyes pillanatban ezt kérem a magyarok Istenétől, áldjon meg benneteket szeretett kartársaim, áldja meg iparunkat, áldja meg hazánkat.

A közgyűlés lelkes és hosszantartó éljenzéssel fejezi ki tetszését ünnepeltje fenkölt szellemű beszédje fölött.

Végül elnök bemutatja az arczkép megfestőjét Frischauf Szablya Ferencz festőművész urat, szivből üdvözli őt, egyben kifejezi a fölötti örömét, hogy Szablya kitünően sikerült festménye annál inkább büszkesége és disze lesz az ipartársulatnak, mert a művész vendéglősnek fia Indítványára

A közgyűlés lelkes éljenzéssel fejezi ki tetszését s mond köszönetet Szablya Ferencz urnak a nagy művészi becsü alkotásért.

Több tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést berekeszti
Kmft.

Temetkezési egyesületi ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata temetkezési egyesületének Budapesten 1904. évi április hó 12-én délután 4 órakor a Hungária-szálloda földszinti nagy termében 73 egyesületi tag jelenlétében Gundel János elnök vezetése mellett tartott XXI. évi rendes közgyűléséről.

I. Elnök megnyitja a közgyűlést s a jegyzőkönyv hitelesítésére Blaschka István és Kamarás Mihály urakat kéri fel.

II. Elnök bejelenti, hogy a napirend értelmében az évi jelentést kell előterjesztenie. Azt a kérdést intézi a közgyűléshez; kívánja-e, hogy a jelentés felolvastassék?

A közgyűlés a jelentést nem kívánja felolvasztatni, mert az ugyanis megjelent az ipartársulati Értesítőben s ez alapon jóváhagyólag tudomásul veszi.

II. Felolvastatott a számvizsgáló-bizottság jelentése, mely szerint az egyesület 1903. évi számadását teljesen rendben találta s a felmentést megadni javasolja.

A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul veszi.

IV. Elnök bejelenti, hogy a napirend értelmében az 1903. évi záró számadás bemutatása következik.

A közgyűlés a számadást, minthogy az ugyancsak az Értesítőben közzé tett, tudomásul veszi és jóváhagyja s ez alapon a választmány, a számvizsgáló-bizottság és az elnökség részére a felmentvényt megszavazza.

V. A napirend 6-ik pontja értelmében felolvastatott a választmány következő előterjesztése:

Tisztelt Közgyűlés!

Addig is, amíg az egyesület megrongált pénzügyi egyensúlya az új tagok tömeges csatlakozása által nyerhető friss jövedelmi forrás segítségével helyre áll és ügymenete ismét reális mederbe tér, kénytelenek vagyunk az alapszabály 8. §-ának c) pontjában meghatározott kötelezettségünknek fogva előterjesztéssel élni és kérjük a t. Közgyűlést, hogy az eredetileg 300 koronában megállapított temetési illetményt az imént idézett §-ban gyökeredző jogából folyólag egyelőre 200 koronára leszállítani méltóztassék.

Ezen előterjesztésünket az előbb idézett szakaszban foglalt rendelkezés értelmében indokolnunk kell. Ennél fogva, mint megdönthetetlen argumentumra, utalunk a jelentésünk kapcsán bemutatott záró számadásra, amelyből világosan kitűnik, hogy a rendes bevétel nem volt elég a sok halál-eset folytán felmerült nagy szükséglet fedezésére s a hiány pótlása végett kénytelenek voltunk a szükséges összeget a vagyontól igénybe venni. S minthogy egyesületünk az utóbbi években folyton deficittel küzdött, annak elosztatása céljából mindenkor a vagyontban kellett részt venni, miáltal az olyan jelentékeny apadást szenvedett, hogy még néhány évi hasonló eset ismétlődése az egyesület felosztatását idézheti elő.

Ezen indokolás alapján tisztelettel kérjük a t. Közgyűlést, hogy előterjesztésünket elfogadni, s a temetési illetményt a közgyűlés napjától kezdve bizonytalan időre 200 koronában megállapítani méltóztassék.

A közgyűlés Elnök ur ismételt kérdésére egyhangúlag elfogadja a választmány előterjesztését s ezáltal a temetkezési illetmény a közgyűlés napjától kezdve egyelőre 200 koronára szállíttatik le.

Ezzel a napirend letárgyaltatván, a közgyűlés befejezést nyert.

Szövetségi ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a «Magyar vendéglősök országos szövetségének». Temesvárott, 1903. évi szeptember hó 10-én délelőtt 10 órakor, Temesvár sz. kir. város törvényhatóságának közgyűlési termében Gundel János elnöklete alatt tartott III. évi rendes közgyűléséről.

(Előző számunkban megjelent közlemény folytatása.)

Rühmann Frigyes a berlini «Kronprinz» szálloda tulajdonosa írja: fogadják legszivesebb köszönetem a küldött diszalbument, valamint legőszintébb szerencse kívánataimat az elért sikerekhez.

Försterling Oszkár a münsteri «Kaiserhof» tulajdonosa írja: A közgyűlésünk rendező bizottsága által kiadott és Budapest látképeivel diszitett albumot megkaptam és fogadják annak beküldéseért leghálásabb köszönetem és üdvözetem.

Kraft, a florenci «Continental Royal de la Paix», a berni «Berner Hof», a nizzai «Hotel de Nice» a turini «Grand Hotel Turin» és «Grand Hotel d'Italie» tulajdonosa írja: Fogadja az igen tisztelt rendező bizottsági tag urakkal egyetemben legőszintébb köszönetem szeretetre méltó megemlékezésükért. A küldött pompás emlékalbum nagyon megörvendeztetett s most még csak inkább sajnálom, hogy ama szép napokból, melyeket önök kártársainknak szereztek, nem vehettem ki a magam részét.

A felsoroltakon kívül megleghangu köszönő sorokat küldtek még: Riebenstahl Frigyes kir. udvari tracteur, a porosz képviselőház vendéglőse; Kessler Wolf a darmstadti «Hotel Schloss Rheinbeck» tulajdonosa; Harrer Frigyes a «Hotel Schloss Hausbaden» tulajdonosa Badenweiler mellett; Leyschat György a pallauzai «Grand Hotel» tulajdonosa; Alten H. D. az «Oranienhof» szállodása Krennachban; Wiener Frigyes a «Darmstadter Hof» tulajdonosa Darmstadtban; Stehel Ágost Strassburgból; Ludwig a harzfürdői «Harzburger Hof» szálloda tulajdonosa; Seiler a «Hotels Glacier du Rhones Belvédère» valais-cantonbeli és a zermatti és riffelalpi szállodák tulajdonosa; Wirsz E. D. metzi vasuti vendéglős, kir. udvari vendéglős és szállító; Rensamet György a verviersi «Hotel du Chemin de fer» tulajdonosa Párisban; Donein a brüsseli «Hotel du Grand Miroir» tulajdonosa.

A felsorolt külföldi szaktársak levelein kívül még mintegy 250 elismerő nyilatkozat van birtokunkban.

Harmadik határozatunk végrehajtása, hogy szállodáinkat lássuk el apró, kis füzetekkel, melyek a helyi viszonyokat ismertetik rövid kivonatokban, még nem érett meg annyira, hogy ily irányban bármit is kezdeményezhettünk volna; mert sokkal sürgősebb volt a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urtól 36306/III. sz. alatt nyert és feldolgozásra átvett «Magyarország szállodái és szálló-vendéglői czimtára» megszerkesztése és nyomdába adása.

(Folytatása következik.)

Hatósági végzések.

Megtagadott iparendély. Budapest székesfőváros IV. kerületének előjárósága. 6337/904. sz. Tárgy: Windisch Adolfné szül. Korb Ernesztina kérvénye az 1903. évi nov. hó 1-én VI. ker. Uj-utca 24. sz. a. házban megszüntetett szállodai iparnak a IV. ker. Gerlóczy-utca 5. szám házban leendő újbóli gyakorlása megengedése tárgyában. Véghatározat. Alulírott ker. előjáróság, mint elsőfoku iparhatóság Windisch Adolfnét kérelmével elutasítja és a szálloda iparnak a IV. ker. Gerlóczy-utca 5. sz. házban újból leendő megnyitását és gyakorlását meg nem engedi, mert folyamodó a jelzett házban jelenleg is bordély üzlettel foglalkozik; az az épület szállodává át sem alakítható, ily célra tehát ugy közrendészeti és köztisztasági, mint tűzrendészeti szempontból teljesen alkalmatlan. Eme körülmények fennforgásával teljesen jogosult az a feltevés, hogy folyamodó a szállodai czim leple alatt ott a bordély üzletet akarja kiterjedtebb módon tovább folytatni és ezzel a magasabb keresetadó fizetésének kötelezettsége alul szabadulni, a mit pedig sem a közérkölciség szempontjából, sem az adókincstár érdekében tűrni nem szabad. Miről Windisch Adolfné szül. Korb Ernesztin (lak. Rákosszentmihályon) a budapesti szállodások vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata és Goda Jenő kezelőtiszt ur felzetten értesítettnek. Budapest, 1904. évi márczius hó 26-án. A IV. ker. előjáróság.

Tanonczok munkaideje. Budapest, szföv. IV. ker. előlj. 5791/904. Másolat. Kereskedelemügyi m. kir. min. 5952/VIII. A. sz. Budapest szföv. Tanácsának. A budapesti ker. iparfelügyelő jelentése szerint az 1884. é. XVII. t. cz. 64. és 65. §§-ainak a tanonczok munkaidejére és éjjeli munkájára vonatkozó rendelkezései a székesföv. területén különösen a vendéglői és sütőiparban nem tartatnak meg. A vendéglői tanoncz már reggeli 6—7 órakor seper, törölget, tisztogat és rendez, azután egész nap talpon van s csak éjjeli 1—2 órakor hajthatja le a fejét, sokszor a legszerényebb kivánalmakban sem megfelelő fekhelyére, hogy onnan 5—6 órai alvás után ismét felrázassék; a tanoncz tehát nap-nap mellett 17—18 óra hosszat van munkában. A sütő- illetve pékiparban pedig a tanoncz esti 10—11 órától egyfolytában dolgozik reggelig és aztán a kész sütemény szélhordozásával tölti délelőttiét, alig jut ideje a pihenésre s akkor is legfeljebb csak délután. Gyakran látni 14—15 éves fiukat a késő éjji órákban péksegédeknek segédkezni, vagy vendéglőkben kiszolgálni. Midőn czim figyelmeztetést ezekre irányítom, felhívom egyuttal, hogy a területén levő elsőfoku iparhatóságokat utasítsa, miszerint a vendéglő tulajdonosoknak és sütőiparosoknak a tanonczok munkaidejét és éjjeli munkáját illetőleg felpanaszolt tüzelmeit éber figyelemmel kísérik és az észlelt visszaéléseket bárhogyan is jussanak azok nyomára, szigorúan torolják meg; Budapest, 1904. febr. 15-én. A miniszter helyett: gróf Serényi Béla s. k. államtitkár. Budapest székesfőváros IV. ker. előljárósága. 5791/904. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak eme leiratát másolatban tudomás és szigorú mihez tartás végett a kerületben levő szállodások és vendéglősökkel és sütőiparosokkal; tagjaiknak általánosságban leendő figyelmeztetése czéljából a bpesti szállodások és vendéglősök ipartársulatával nemkülönben a bpesti sütők, cukrászok és mézeskalácsosok ipartestületével, tudomás és intézkedés végett a ker. előljáró urral és helyettesével, valamint a fogalmazó urakkal, végül az ellenőrzés gyakorlása czéljából a kezelőtiszt urakkal és a ker. vásárfelügyelő urral közöljük. Budapest, 1904. évi márczius hó 18-án. A IV. ker. előljáróság.

Különfélék.

Bál. Az ipartársulat választmánya a folyó évi márczius hó 22-én tartott ülés határozatából kifolyólag ezenel hálás köszönetét nyilvánítja mindazok részére, kik az ipartársulat ezidei bálja alkalmából felülfizetés által hozzájárultak szakiskolánk fenntartási költségeihez. Ugy szintén fogadja a t. rendező bizottság is a választmány teljes elismerését és köszönetét, valamint mindazok, kik bálunk fényes sikerét bármely módon előmozdítani segítették.

A felülfizetések nyugtázása gyanánt itt adjuk a felülfizetők teljes névsorát:

Dreher Antal serfözde 400 korona. Első Magyar Résztvény serfözde rt, 300, Polgári serfözde rt. Kőbánya 200, Ilj. Hagenmacher Henrik, Budafok 200, Hungária nagy szálloda 200, Auer fény rt. 200, Légszesz társulat 200, Általános villamos társulat rt. 200, Maloschik Antalné bálanya 200, Francois Lajos pezsgőgyáros 200, Törley József és társa pezsgőgyáros 200, Gerbeaud Emil 100, Lukács fürdő kristály viz 100, Artézi viz Igazgatóság 100, Freund Vilmos Köruti fürdő tulajdonos 100, Ruda és Blochman cég 100, Horváth Nándor 100, Dr. Szuly Brázay cég tulajdonos 100, Drechsler Béla nagyvendéglős 100, Bécsi vendégek Ludvig Ridl és I. Berger 100, Littke Ernő pezsgőgyáros 50, Palugyai és fiai Pozsony 50, Dózsá Döme vendéglős Temesvár 50, Polgári serfözde Pilsen 50, Aich János Dreher serfözde képviselő 50, Ungar Soma Polgári

serfözde képviselő 50, Gottlieb Krausz Wien 50, Barenfeld és Wedekind Wien 50, E. Schmidt & Comp. borkereskedő Pozsony 50, Borhegyi Ferencz 50, Hüttel Tivadar 50, Schreiber Unokaöcscsei 50, Thonet testvérek 50, Thonet testvérek 50, Haas Fülöp és fia 50, Huber Antal 50, Kuncz József és társa 40, Berndorfi fémáru gyár 40, Sperl Nándorné 40, Joel Adolf és fiai 38, Piatnik Nándor 38, Schultesz Emil 34, Fischer Miksa 30, Weissenstein Mór 28, Reiningshaus testvérek Grätz 30, Fanda Ferencz halászmester 20, Petanovits József 20, Walla József 20, Szimon István 20, B. B. Fischer, Wien 20, Édeskuthy Lajos 20, Pintér Gyula 20, Lachenbacher Ernst Wien 20, Bokros Károly 20, Mosch Béla 20, Gallard Girbál 20, Eberhardt Antal 20, Első magyár üveggyár 15, Granichsläden Zsiga 14, Hochstein Károlyné 10, Johan Raida Troppau 10, Nagy Ignác 10, Lappert Antal 10, Wolgnarsden & Daniel's, Hamburg 10, Ramy Teller, Malaga 10, Schlumberger, Wien 10, Mautner Ödön 10, Abeles Dávid 10, Domany borkereskedő, Arad 10, Aranyosi F. vadkereskedő 10, Margitszigeti felügyelőség 10, Watterich Arnold 10, Kammer Ernő 10, Krist Károly 10, Ehen Gyula, Szombathely 10, M. Steiner és társa 8, Polacsek és társa 8, Weiss Bertalan 6, Gschwindt-féle szeszgyár 6, Kaiser Jean 2, Gundel János 50, Glück Frigyes 50, özv. Salek Lipotné 50, Schachner József 20, Dr. Hauer Sándor 20, özv. Emmerling V. 10, Schweyer Károly 6, Rosmeyer N. 10, Spalt Mátyás 10, Vasata György 10, Nagy Lajos 10, Libils Adolf 6, Zsolnay Miklós 6, Herz Ignác Zágráb 4, Vida Félix 4, Hungária szálloda 7, Royal szálloda 8, Kommer Ferencz 14, Prindl étterem 4, Karikás Mihály 10, Kersancz 2, Csillag Illés 4, Dobos József 2, Eberhardt Ferencz 1, Mlilisits N. 2, Özv. Lichtscheindl 4, Bem Alajos, Haan Imre 3, Borsody Sándor 2, Rechorics Sándor 6, Steiner Gábor 4, Hercz R. Rezső 2, Záborszky A. 6, Keleti Henrik 4, Leitner Henrik 4, Ulics Lőrincz 4, Wolf József 6, Glük Erős 10, Schermann 5, Holzer József 3, Kainer kávé 4, Rupp mérnök 6, Ürmösy 4, Eker Károly 5, Özv. Bánvai Józsefné 6, Blacsenack Antal 4, Steiner József 4, Spigel Ferenc 3, Lintebner Ödön 2, Giergl 5, Maloschik Antal 50, báró Ambrózy István 6, Serényi Gy. Ferdinand 3, Edelstein Károly 20, Müller Antal 10, Simon Pál 10, Koch József 10, Braun Jaques 4, Braun Nándor 4, Stadler Károly 50, Wampetits Ferenc 30, Friediger Lipót 10, Fisch Márton 10, Gallidy Lajos 10, Schwitzer Márk 10, Mautner és Wilczek 14, Fischer Miksa 4, Márton Pál 4, Szécsi Lajos 4, N. N. 4, Goldberger Salamon 10, Mezei Samu 2, Hubmann 4, Fanda Ferenc 4, Ebner Ferenc 6, Doktor László 10, Honka Ferencné 4, Tillmann Lajos 4, Joanovits Döme 10, Christofoli Vince 4, dr. Ehrenhaft Rezső 2, Balla V. 10, dr. Sántha Kálmán 4, Rumpa Ferenc 10, Steiner és Sznirper 10, özv. Sárchán Jánosné 10, Mehringer Rezső 14, Popper Ödön 20, Hersch Samu 2, Kisvendéglősök ipartársulata 20, Zöldhegyi Lajos 10, Szivós Zsiga 3, Hubert pezsgőgyáros 44, Barabás Béla 20, Kis Lajos 4, Pelzman Ferenc 10, Förster Konrád 10, Rajágh Lajos 14, Grosz Ödön 10, I—III. ker. vendéglős ipart. 30, Fisch Márkus 40, Zünner Péter 10, Reichl Károly 4, Fabinyi H 10, Fechner Maxmilián 10, Sarcilly de Edmonde 4, Gottschlig 4 korona.

A Mentő egyesület alábbi kérelmét a választmány legmelegebben ajánlja az ipartársulat t. tagjainak pártolásába.

Mindnyájunkat érhet baleset! Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület. Központi állomás: V., Markó-utca 22. A Szállodások, korcsmárosok és vendéglősök ipartestülete tekintetes Elnökségének Budapest.

A Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület folyó év tavaszán lapot indított, a melynek czime «Mentők Lapja». Ezen lap nemcsak hogy érdekes olvasmánya a nagyérdemű közönségnek, de egyszersmind missiót is teljesít akkor, a midőn az első segítségnyújtás tanait terjeszti az érdeklődő

laikusok között. Ezen tanok mindenkit érdekelnek, mert hisz:

«Mindnyájunkat érhet baleset».

Ugyancsak céljául tűzte ki a Mentők Lapja, hogy a mentés oly elhanyagolt humanus ügyét országszerte terjessze.

Azt hiszem, hogy felesleges tovább fejtegetnem a Mentők Lapjának közhasznú voltát és viszont épen a tekintetes Elnökség előtt lesz ismeretes, hogy mennyit tehet a Szállodások, korcsmárosok és vendéglősök ipartestülete a Mentők Lapjának, illetőleg a mentés ügyének propagálása érdekében.

Teljes tisztelettel kérjük tehát a fentiek alapján a tekintetes Elnökséget, hogy a Mentők Lapját, mint a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület közlönyét figyelemmel kíséri, erkölcsileg támogatni és a szállodások és vendéglősök körében előfizetésre jóindulatulag ajánlani sziveskedjék.

Azon reményben, hogy a mentés eszméje, mint mindig úgy ezuttal is, visszhangra fog találni a tekintetes Elnökség szívében, kérésemet megújítom. Budapest, 1904. márczius 28. Kiváló tisztelettel dr. Kovách Aladár kir. tan. igazgató főorvos, a Mentők Lapja fel. szerkesztője.

„Artesia“ budapesti vendéglősök szikviz és pezsgőitalok gyár részvénytársasága. Budapest, VII., Egressy ut 20/c. Budapest, 1904. április 17. Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának, Budapesten.

Lippert Lajos elnök urnak. útján tudomásunkra jutott, hogy egyesületük néhány tagja aziránt emelt panaszt, hogy a szikvizgyárosok ügynökei magánosoknak is árusítanak szódavizet.

Ezzel szemben van szerencsénk b. tudomásukra hozni, hogy a mi társaságunk egyszersmindenkorra megtiltotta ügynökeinek, hogy magánosoknak, vagyis közvetlen fogyasztóknak szódavizet adjon.

És hálás köszönettel vesszük, ha t. tagjait arra méltóztatik felhívni, hogy ha ily esetről tudomást vesznek, azt velünk akár telefon útján, akár pár sorral közöljék s méltóztatassanak meggyőződve lenni, hogy mi a tilalom ellen vétő ügynököt szigorúan meg fogjuk büntetni. Kiváló tisztelettel «Artesia» budapesti vendéglősök szikviz és pezsgőitalok gyár részvénytársasága. Hölle Márton.

Ipartársulati közgyűlés. A budapesti I—III-ik kerületi szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulata Buzik András alelnök elnöklete alatt tartotta XXI-ik rendes közgyűlését. Az elnök jelentése szerint a tanács, az ipartársulat azon beadványát, amelyben a kültelki vendéglősök részére a disznó-ölés otthon való elvégzésének engedélyezését elutasította, nagyobb vitát provokált. Az ipartársulat eddig 350 taggal rendelkezik és a lefolyt évben 2134 kor. 98 fillér bevétellel szemben a kiadás 625 kor. 18 fillér volt. Az előterjesztett számadást és a jövő évi költségvetést a közgyűlés tudomásul vette és a felmentvényt megadta. A közgyűlés áttért a temetkezési egyesület napirendjére is amelynek 250 tagja van. Az elmúlt évben 18 halálozási,

eset után 1800 korona járulékot fizettek ki. A közgyűlés az elnöki előterjesztéseket elfogadta, amely után a választás következett. Elnök lett Pecz Károly, alelnökök Buzik András, Kuncze Ödön pénztárnok: Tilly Károly számvizsgálók: Gürsch Ferencz, Müllner József, Steris Reinhardt választmányi rendes tagok: I. kerületben: Albeker Antal, Bauer János, Fischle Vilmos, Móricz József, Rohmlehner Lajos, Schlaucher Ferencz, Schwanzer Pál, Szivós Zsiga II. kerületben: Aigner Károly, Eschenbach Gergely, Hübner József, Kersancz Ferencz, Kubanek Venczel Medits Endre, Peyerl Ferencz, Wenczl Ferencz. III. kerületben: Hiedl István, Kitzinger Ignác, Pert István, Pfeifer István, Raab József, Redlich Ármán, Schmidt Ferencz, Strobl Mihály. Választmányi póttagok. I. kerületben Fiedler Gusztáv, Wehrmann Béla. II. kerületben: Neuhauser Ferencz, Walter Károly. III. kerületben: Griegler Ignác Haszmann József.

Jelentés a budapesti (ipari) munkaközvetítő intézet működéséről az 1904-ik év első negyedében. A folytonos emelkedés, mely az intézet igénybevételében, dacára az ipar terén még mindig tartó pangásnak, évről-évre mutatkozott és a negyedévi tevékenységi kimutatásokból is kitűnt, a f. év első negyedében az addig rendszeren észlelhetőnél kisebb arányu volt.

A kimutatás ugyanis azt mutatja, hogy a f. év első negyedében elhelyezettek száma csak 290-el haladja meg a múlt év megfelelő szakaszának eredményét, holott az előző év első negyedében 1714 volt az emelkedés.

Ezen aránylag kedvezőtlenebb eredmény a sztrájkokban leli indokát, melyek az év lefolyt három havában fenforogtak.

A parkett-asztalosok ugyanis egy hónapon túl s az asztalosok általában számos nagy műhelyben sztrájkoltak, sőt több helyen most sem dolgoznak. Ugyancsak sztrájk állott fenn a kövezőknél és kalaposoknál mintegy két hónapon át; a férfiszabóknál három héten át és számos vidéki városban különféle iparban rövidebb-hosszabb ideig; a lakatos-segédék pedig 39 nagy műhelyre kimondták a boykottot.

Valószínűleg ezeknek tulajdonítható, hogy az év első 3 havában 4252-vel kevesebb férfimunkás jelentkezett, mint a múlt év ugyanazon időszakában, 59-el kevesebb férfimunkást kértek s azok elhelyezésének száma 90-el csökkent.

Az elhelyezéseknél mutatkozó negyedévi végeredmény csak azért kedvezőbb, mert női munkásokban 452-vel nagyobb volt a munkakinálat, az elhelyezett női munkások száma pedig a m. év I-ső negyedét 380-al multa felül.

Az intézet igénybevételének aránya a székesfőváros és vidék között ugyanaz maradt, mint a múlt év hasonló szakaszában; kedvezőbb volt azonban az intézet munkateredménye, mert a múlt év I-ső negyedében az elhelyezettek száma a kínálatoknak csak 71.1 százalékát, a f. évben pedig 75 százalékát tette.

Budapest, 1904. április hó 10-én. Az igazgató.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a M. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XIV. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főrusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1904. május hó 17. és 18-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utcza felől.) — Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

**Magy. kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.**
Lónyay. Hazay.

SEC

SEC

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontor
 (Budapest.)

deposé.

Első Magyar Részvény serfőződe

BUDAPEST—KŐBÁNYÁN

Fennáll 1854 óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY 1885.

JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII. kerület, ESTERHÁZY-UTCZA 6. szám.

Ajánlja: ászok, király, márcziusi világos, márcziusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töltésű palaczsöreit gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt **kőbányai palaczsör osztályából.**

==== Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződének évi gyártási képessége 400,000 hektoliter. ====

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés: Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palaczsör-megrendelés: telefon-szám 56—58.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

ezégtulajdonos:

HORVÁTH F. NÁNDOR

cs. és kir. udvari szállító, József fhg. Ő cs. és kir. fensége
és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg u kir. fensége
udvari szállítója.

Főüzlet:

Fióküzlet:

IV., Vámház-körút 4. IV., Kishid-utca 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árúkból a legjobb minőségben; bel- és külföldi sajtokban, hús, hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban és pezsgőben, angol és francia különlegességeket finom konyhák részére; főző bort: Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az

„Anglo Continental Thee Association“-nak
legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rum.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

MATTONI-FÉLE

GIESSHÜBLER

legtisztább égrényes

SAVANYU-KÚT

legjobb asztali- és üdítő ital,
kötő hatásnak bizonyult köhögéskor,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

MATTONI
ERZSÉBET
SÓSFÜRDŐJE
BUDAPESTEN
(BUDÁN)

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANCOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM.
Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA ÉS BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.